

Slovenski hmeljar

G. Viher nobert
V Ź e n i c a .

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo
Hmeljarske zadruga, r. z. z. o. z. * Izhaja
redno vsak drugi petek * Naročnina letno
20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna
številkica stane 7 din * Uredništvo in uprava:
Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto IX.

Celje, 25. novembra 1938

Štev. 24

Hmeljarstvo v Nemčiji poslej

Po novi razmejitvi s Češkoslovaško je pripadla Nemčiji tudi znatna površina hmeljskih nasadov, in sicer v celoti okoliš Uštek (Auscha) s 1416 ha in Duba (Dauba) s 144 ha, poleg tega pa še 64% okoliša Zatec (Saaz) v izmeri 5525 ha, skupno torej 7085 ha. Že prej je imela Nemčija 8632 ha hmeljskih nasadov ter jih ima sedaj skupno z onimi iz CSR 15.717 ha.

Tako je torej postala Nemčija sedaj največja hmelj pridelujoča država na svetu in prekaša tudi Združene države Severne Amerike, kjer znaša površina hmeljskih nasadov le 13.776 ha. Poleg tega pa prideluje Nemčija slej ko prej izključno le žlahtni hmelj, dočim Amerika, ki je sedaj po površini nasadov na drugem mestu, prideluje le grobi hmelj, ki za varenje piva po našem okusu ni sposoben. Dočim je Nemčija doslej skoro celokupni pridelek svojih hmeljskih nasadov porabila za domačo pivovarsko industrijo in ji je ostalo za izvoz le kakih 10.000 stotov, bo v bodoče morala izvoziti letno najmanj 60.000 stotov svojega pridelka in bo na ta način tudi največja država-izvoznica hmelja. Amerika namreč pridelala normalno le toliko hmelja, kolikor ga sama rabi, Anglija pa celó za svojo lastno potrebo kakih 30.000 stotov premalo. Jugoslavija, Poljska in poslej Češkoslovaška tudi zamorejo vsaka zase letno le polovico toliko hmelja izvažati kakor Nemčija.

Vprašanje je sedaj, kako bo Nemčija v bodoče uredila svoje gospodarstvo s hmeljem. Doslej vsekakor na izvoz hmelja ni polagala toliko važnosti in je celó skušala skrčiti površino svojih hmeljskih nasadov v toliko, da bi pridelala v glavnem le za svojo lastno pivovarsko industrijo potrebne količine hmelja. Zato je tudi zasigurala svojim hmeljarjem rentabilne cene, seveda na račun pivovarske industrije. S hmeljem, ki ji je še preostajal za izvoz, pa je izvajala pravi dumping, samo da

izpodrine druge provenience na raznih svetovnih tržiščih. Pri malih količinah hmelja, ki so ji doslej preostajale za izvoz, je bilo to seveda mogoče, toda v bodoče to najbrž ne bo šlo; ni namreč verjetno, da bi tudi pri toliko večjem izvozu bila domača pivovarska industrija še v stanju nositi vse breme dumpinga. Sicer pa vkljub vsemu doslej Nemčija z uvozom svojega hmelja v tiste države, ki ga največ uvažajo, kakor USA in Anglija, ni imela dosti sreče, ker je prav s temi državami imela splošno le bolj slabe gospodarske stike. Zato je veliko vprašanje, kako se bo izvoz hmelja iz Nemčije razvijal v bodoče.

Uvaževati pa je treba še nekaj drugega. Ponovno se je namreč poudarjalo, da Nemčija mora skrčiti površino hmeljskih nasadov, ker je mnogo bolj v njenem interesu, da pridobi čim večje površine plodne zemlje za pridelovanje živeža kakor pa izvažati hmelj, posebno še pri sedanjih nizkih cenah. Z novimi kraji iz CSR pa je pridobila Nemčija razmeroma malo plodne zemlje, pač pa silno veliko hmeljskih nasadov, v katerih se vsekakor prideluje kakovostno boljši hmelj kakor pa v starih nemških hmeljskih okoliših. Ni torej izključeno, da bo Nemčija poslej v svojem gospodarstvu s hmeljem zasledovala isti cilj, da pridelala namreč predvsem le za svojo lastno pivovarsko industrijo potrebni hmelj in bo zato površino svojih hmeljskih nasadov v svojih starih hmeljskih okoliših še bolj skrčila, v prvi vrsti seveda v tistih, kjer se prideluje kakovostno manj vredni hmelj.

Ne glede na to, kako bo uredila gospodarstvo s hmeljem v bodoče, pa je gotovo dejstvo, da ima Nemčija letos mnogo več hmelja, kakor ga more porabiti doma in katerega bo vsekakor skušala spraviti v denar. V čeških okoliših, ki so pripadli Nemčiji, leži namreč neprodano v prvi roki še kakih 33.000 stotov letošnjega pridelka, namreč 22.000 stotov v Zatecu in 11.000 v Uštekcu. Za ta hmelj bo treba hmeljarjem vsekakor zasigurati ren-

tabilne cene podobno kakor onim v stari Nemčiji. Verjetno se bodo zato morale pivovarne v Nemčiji letos bolj obilo založiti s hmeljem kakor navadno, toda vkljub temu ga bo še vedno preostalo mnogo tudi za izvoz.

Kakor iz navedenega sledi, stoji hmeljarstvo v Nemčiji danes pred novimi vprašanji, ki jih bo treba na vsak način rešiti in prav od te rešitve pa ni odvisen samo položaj hmeljarstva v Nemčiji, temveč tudi položaj svetovnega hmeljarstva v bližnji bodočnosti sploh.

J. Barth & sin:

O hmelju 1937/38

(Nadaljevanje.)

V Angliji je bilo vreme pozimi zelo mokro in tudi zgodnja pomlad ni bila ugodna. Rastlina je zastala v rasti. Že zgodaj je bilo opaziti krilate samice listnih uši, proti poznejšim ušem pa so se morali boriti. Peronospora se ni razvila, ker so trikrat do štirikrat škropili. V posameznih okrajih se je pojavil rdeči pajek.

Še konec junija je prevladovalo deževje, zato se tudi rastlina ni razvila pravilno, vendar so se nasadi popravili pri ugodnem vremenu, ki je nato nastopilo.

V juliju je bilo suho in padavine niso zadostovale. Cveti se niso pravilno razvili. Šele v sredi avgusta je zopet začel dež, ki je zadnji del razvoja pospešil in povzročil izboljšanje rasti. Kobule so se hitro razvile, hmelj je bil pri obiranju čist, brez bolezni in lepe barve. Obiranje se je pričelo v zadnjih dneh avgusta in je trajalo do približno 18. septembra. Vreme je bilo ves čas krasno, le v Midlandu je obiranje trpelo zaradi pomanjkanja obiralcev in nekaj deževnih dni.

V Herefordshire so prvič obirali z obiralnim strojem, ki je v 24 urah obral 6000 trt.

Vrsta Golding je dobro uspela, dočim pa je bil hmelj Fuggles slabši kot 1936.

Blago je bilo na splošno lepše od lanskega, kobule večje in težje ter dobro razvite; hmelj ni imel bolezni, pač pa veliko lupulina. Kakovost letine je nad normalno, bolj enofna in pravilna kot v zadnjih letih.

Ceni se, da je bilo prvovrstnega blaga 75%, srednjega 20% in slabšega 5%.

HMB (Hops Marketing Board) poroča, da so prijavili hmeljarji 106.044 stotov hmelja, uradno število letine je pa 1937. leta 119.380 stotov nasproti 128.016 stotom 1936. leta, ker je šest pivo-

varn imelo svoje lastne nasade (377 ha). Pivovarne so javile, da rabijo 106.964,9 stotov hmelja, in ker niso hkratu vsega kupile, je nastala potreba še po približno 9000 stotov.

Cena se je sukala od 17–22 funt šterlingov za Cwt (38–49 din za kg). Ker je bilo malo slabega blaga, so prodajali prvovrstno blago ceneje. Vendar bo imelo to najbrže slabe posledice, ker prihodnje leto ne bodo mogli dvigniti cen prvovrstnega blaga. Poznalo se bo še tem bolj, ker stroški za vzdrževanje in obdelovanje nasadov rastejo iz leta v leto.

Kakovostno ocenjevanje se je vršilo po istem vzorcu kakor lansko leto. Vzorce so začeli pripravljati v začetku septembra, v promet so prišli konec oktobra. Bonitiranje se je pričelo tudi ob koncu oktobra. Zaradi lanskih izkušenj, tudi zaradi umetne luči, je šlo delo hitreje od rok kakor do sedaj. Trgovina se je pričela 29. novembra, celih šest tednov prej kakor prejšnje leto. Prosta prodaja se je pričela 13. januarja 1938. Konec prodaje je bilo ob koncu januarja, ves mesec prej kakor leta 1936.

Konec februarja 1938 je bil letnik 1937 popolnoma razprodan. Zaloge so bile le še letnika 1935, sicer malenkost, in približno 5000 stotov letnika 1936. Kljub znižani ceni pa ni bilo povpraševanja po njem.

Uvozili so hmelja od 1. 9. 1935 do 31. 8. 1936. leta 22.730 stotov; od 1. 9. 1936 do 31. 8. 1937. leta 17.684 stotov, od 1. 9. 1937 do 30. 4. 1938. leta pa 23.918 stotov. Izvozili so od 1. 9. 1935. leta do 31. 8. 1936. leta 7620 stotov, od 1. 9. 1936. do 31. avgusta 1937. leta 9442 stotov in od 1. 9. 1937. leta do 30. 4. 1938. leta pa 5422 stotov hmelja. (Dalje sledi.)

Razno

V Avstraliji bodo zopet pili, tako so sklenili 9. oktobra t. l. z javnim glasovanjem. V letu 1930 so namreč uvedli prohibicijo, podobno kakor svoj čas v Ameriki, letos pa so ponovno glasovali o tej zadevi in z veliko večino glasov sklenili, da se prohibicija zopet ukine.

V Grčiji se pije seveda predvsem vino in je konsum znašal v letih 1932/35 po 60 kg letno na osebo. Konsum žganja pa zelo nazaduje in je znašal v letu 1935 le še 0,31 l letno na osebo, dočim v letu 1926 še 0,75 l. Piva se pije v Grčiji kakor večinoma v vseh državah ob Sredozemskem morju zelo malo in pri tem že itak pičli konsum še nazaduje; tako je konsum piva v Grčiji zadnje leto znašal le še 1 kg letno povprečno na osebo, to je za polovico manj kakor v letu 1925.

Na Danskem so v letu 1937 obratovala 203 pivovarne s 4122 delavci, dočim v prejšnjem letu 208 pivo-

varen z le 3971 delavci. Piva se je navarilo lani 2,353.000 hl, dočim predlani 2,232.000, lani torej za 5,4% več. Sicer pa je produkcija piva na Danskem precej stalna in je v letu 1932 znašala 2,005.000 hl, poslej pa se je polagoma dvigala in dosegla lani 2,353.000 hl.

Produkcijo piva v Litvi bodo kontingentirali, to se pravi, da bodo vsaki pivovarni določili, koliko piva sme variti letno. S tem pa seveda ne nameravajo znižati konsuma piva, temveč le preprečiti medsebojno konkurenco pivovarn in vsem zagotoviti obstoj, ker so cene piva uradno določene.

V Letonski je v letu 1936 obratovalo 30 pivovarn, ki so zaposlile 471 delavcev in 351 drugega osebja ter navarile skupno 92.230 hl piva.

V Veliki Britaniji so navarili v letu 1936/37 skupno 37,176.464 hl piva ter ga še uvozili 2,267.496 hl, izvozili pa 569.328 hl. Doma se je popilo 38,514.712 hl, to je za 1,169.740 hl več kakor v prejšnjem letu. Država je samo na davku za pivo dobila skoraj 13 milijard dinarjev.

V bivši Avstriji so v letu 1937 popili 2,226.000 hl piva, 1,410.000 hl vina in 78.500 hl žganja, to je letno na osebo 33 litrov piva, 21 litrov vina in 1,16 litrov žganja. Konsum opojnih pijač se od leta 1933 sploh ni mnogo spremenil in je znašal stalno 2,199.000 do 2,422.000 hl piva, 1,159.000 do 1,410.000 hl vina in 78.500 do 85.750 hl žganja.

V sredi Londona bodo odprli češko restavracijo, v kateri bo pristna češka kuhinja in se bo seveda točilo tudi pristno plzensko pivo.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Četudi so bile še neprodane zaloge letošnjega pridelka že prav malenkostne, je bilo vendar tudi zadnjih štirinajst dni še vedno mnogo zanimanja ter povpraševanja in je prišlo še do nekaj zaključkov po nespremenjenih cenah 31–33 din za kg. Nadaljnjih naročil ni mogoče več kriti, ker se nahaja neprodano v prvi roki le še nekaj stofov. Z ozirom na prvovrstno kakovost pridelka je bilo letos povpraševanje stalno zelo živahno in je bila letina očitno prenzka.

Vojvodina: Dočim je v začetku zadnjih štirinajst dni bila kupčija nekoliko živahnejša, se je potem zopet umirila in je zadnji čas nekaj zanimanja le še za cenejši hmelj, ki se plačuje po 5–6 din, dočim najboljši notira le bolj nominalno nespremenjeno do 16 din za kg. Sicer pa je neprodano v prvi roki le še kakih 20% letošnjega pridelka. Z ozirom na razmeroma nizke cene in slabo zanimanje se računa, da se bo v bodočem letu površina nasadov skrčila za kakih 25%.

Češkoslovaška: Precej živahno zanimanje v hmeljski kupčiji traja dalje, vendar je več povpraševanja le za cenejše blago. Cene so nekoliko popustile in se plačuje sedaj za letošnji češki žateški pridelek 20 do 30 din za kg. Naročil za izvoz prihaja sicer dovolj, vendar jih ni mogoče kriti, ker primanjkuje hmeljaren,

ki so bile prej večinoma le v Žatcu, ki je po novi razmejitvi pripadel Nemčiji. Zato obstoja nevarnost, da se nakupljeni hmelj pokvari, ker ga ni mogoče pravočasno žveplati, pobasati in odpraviti.

Nemčija: Razpoloženje v hmeljski kupčiji je bilo zadnjih štirinajst dni zopet nekoliko živahnejše in je sedaj večina pridelka iz prve roke že razprodana. Hmelj iz stare Nemčije se je tržil predvsem za izvoz po konkurenčnih cenah. Tudi v novopridobljenih sudetskih okoliših je bila kupčija precej živahna. Cene za letošnji pridelek so uradno določene, in sicer za domače pivovarne Saaz 30–40 din, Auscha 24–28 in Dauba 21 din, za izvoz pa Saaz 24–31 din, Auscha do 20 din in Dauba do 15 din za kg. V kratkem bo izšla naredba, s katero bo vnovčenje hmelja v sudetskih okoliših dokončno urejeno in nakupovanje tudi s strani pivovarn in trgovcev iz stare Nemčije dovoljeno.

Francija: Kupčija je postala zadnji čas zopet živahnejša in je zlasti za boljše blago več zanimanja in povpraševanja. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in se plačuje sedaj za letošnji pridelek iz prve roke alzaški 16–21 din, Nord do 14 din in Burgund, kjer je hmelj v barvi boljši, 14–23 din za kg. Sicer pa je v vseh okoliših boljše blago že močno razprodano.

Poljska: Pri živahnem zanimanju in povpraševanju so se cene učvrstile in se plačuje za letošnji pridelek 7–18 din, za res izbrano najboljše blago pa izjemoma tudi do 22 din za kg. Neprodane zaloge v prvi roki so že precej pičle in je zlasti boljše blago že močno razprodano.

Belgija: Na tržišču je tendenca čvrsta in letošnji pridelek notira Alost do 20 din in Poperinghe od 16 din za kg.

Anglija: Bonitiranje letošnjega pridelka dobro napreduje in bo v kratkem končano. Tržišče je zaenkrat razmeroma še zelo mirno.

Amerika: Tendenca na hmeljskem tržišču je slej ko prej mirna, vendar čvrsta. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in domači pridelek notira letošnji 21–24 din, lanski 12–15 din in starejši 5–10 din, že zacarinjen inozemski pa letošnji 45–52 din in lanski 34–43 din za kg, vse le boljše in najboljše blago. Iz prve roke je bilo za domači pridelek le nekaj zaključkov v Oregonu po 17–19 din za kg ter izpod 17 din sploh ni mogoče kupiti.

Za dobro voljo

V šoli.

»No, Janez, kaj je Bog ustvaril prvi dan?«
»Prvi dan – prvi dan me še ni bilo v šoli.«

Lisica zvitorepka.

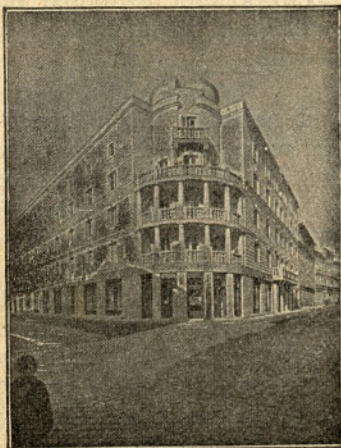
Gašper: »Stare, pohabljene lisice so si napravile lisicine tik ob glavni cesti, da pobirajo povoženo kuratino, ker same ne morejo več loviti.«

Miha: »Da so res pametne! Kakor sedaj divjajo avtomobili po cesti, jim prav goťovo ni treba stradati.«

Dobro sredstvo.

Tine: »Zakaj ste pustili ženo doma, ko ste se izselili v Ameriko?«

Tone: »Zaťo, da bi se mi ne tožilo po domu.«

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše Denar je prinjejnaložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Pupilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema vse vrste zavarovanj proti požaru: poslopja, vse premičnine, hmelj, zvonove, steklo, nezgode, vlom, jamstvo, avto-kasko, življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninska zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2.

Opozarjamo vse hmeljarje in kmetovalce sploh na važnost

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUDNINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
KOSTNI SUPERFOSFAT KMF 18/19%
FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

**MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO**

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALIJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo po najnižjih dnevni cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.
ali njeno podružnico v Celju

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.